څه ليکل يا ليك پوهه

د

اروانباد استاد ګل پاچا الفت

فهرست

سر لیك:	مخ:
دعا	۱_۲
رحم وکړه	۲_۳
سودا ګره!	۳
خلک وپېژنئ!	۴_۵
دکوم ځای دی؟	۵
کوم یو ښه دی؟	۶
وښیه څوک دی؟	۶
رشوت خوره! ته راپه یادشوي	۷
سیاست	۷
خلک څه وایي؟	۷-۸
څوک وایي؟؟	۸
څه وکړو؟؟	۹_۱۰
ووېرېږئ اومه وېرېږئ!	۱۰_۱۱
استاذویل!	۱۱_۱۳
عجیب انسان	۱۳
خان لالا	۱۳_۱۴
رشوتونه	۱۴_۱۵
دمتملقینو منطق	۱۵
د ښځو ډار	۱۵
مور په هرچاپسې نه ځو	۱۵
په خروکښې هم الفت شته	۱۶
درجب خان دعوتنامه	۱۶
نتیجه یعنې څه؟	۱۶_۱۷
انسان یعنې څه	۱۷-۱۸
خوشحالي اوغم	۱۸_۱۹
آرزو	۲۰_۲۱

بسم الله الرحمن الرحیم

دعا

دتول جهان واکداره! ته هر څه لرې او هرڅه کولی شې د هرچا امید تاته کیږي او هر څوک هرڅه له تاغواړي، ستا

خزانې اوکار خانې ډکې دي، ستا په باغونوکښې دشودو، شرابو اوعسلو ویالې بهیږي.

ستابخششونه اوانعامونه بې پایانه دي، ستا د رحمت نور په ځمکو او اسمانو کښې نه ځائیږي.

فقیران اومسکینان درنه د ډوډۍ سوا ل کوي.

ماړه او بډایان درنه اشتها او د هضمولو قوت غواړي.

څوک درنه په زاریو او دعا ګانو اولادونه غواړي څنې وایې چې ما ل او دولت راکړه!

یو وایې جنت مې په کار دی بل وایي له د وزخه امان اوپناه غواړم.

څوک د حورو شوقمن دی او د چا غلمانو ته نیم زړه نشته.

مرتبې او لوړې درجې له تاسره دي، کامیابي اوموفقیت ستاپه توفیق حاصلیږي.
دین او دنیا ستا په لاس کښې دي، راحت او زحمت، عزت او ذلت ستا له خواانسان ته رسي.
بهار او خزان ته راولې، مرګ اوژوند ستا په اختیار کښې دي.
هرڅه ته کوې او هرڅه له تاغوښتل کیږي.
ددې جهان او د هغه جهان اجرونه، خیرونه، خوندونه او خوشحالي خلکو ته ته ورکوې.
زه پوهیږم چې تاسره هرڅه شته.
مګر زه هر څه نه غواړم.
زما دعا او د زاهدانو دعا، زما ارزو او دپاد شاهانو ارزو یو راز نه ده.

زما سوا ل دبډایانو اومسکینانو له سوا ل ډیر فر ق لري.

زه نه وایم چې ځمکې او پیسې راکړه.

نه غواړم چې عزت مې ډیرلوړ او رتبه مې لوړه شي.

موټرونه اواسونه مې نه دي په کار.

قصرونه او عمارتونه نورو ته ورکړه!

پتې او باغونه هغه چاته وبخښه چې په خاورو نه مړيږي.

په بانکونوکښې دسوداګروپيسې زياتې کړه.

دبزرګۍ اعتبارمه راکوه! ځکه چې ستا په اطاعت اوعبادت له خلکو نه اجراو عزت غوښتل راته ښه نه ښکاره کيږي.

زه له دې ټولو نه تيريم او نور څه غواړم.

زه هغه څه غواړم چې ته يې هم غواړې او په طلب کښې يې يې.

هو! زه ستا له رضانه خلاف څه نه غواړم.

زه وايم په جهان کښې د ظلم بيرغ نسکور کړه.

حق او عدالت ته قوت ورکړه!

په زړونوکښې رحم او د خير مينه واچوه!

په دماغونوکښې د حق نوراو د حقيقت رڼا پيداکړه!

ته کولې شې چې د ظلم قوت په ورو ورو کاڼو ميده ميده او ذرې ذرې کړې يا د هوا په مياشو ظالمان تباه کړې.

مګر موږ د اتوم په بمونو هم داکار نشوکولې.

رحم وکړه

دتورې کيږدۍ او د ډيرو رمو خاونده!
په دې سره او ټکنده غرمه کښې.
په دې وچه بيديا اوسپيره صحراکښې چې يخې او به يخ سيورئ، توده ډوډۍ، شودې او مستې، کوچ او پيروې، کورت او غوړي، پوڅې او پنيرونه هر څه له تاسره دي.
په خوارانو او بې وزلو رحم وکړه!
له مسافرو او لارويو نه خپل خوږونکي سپي ايسار کړه!
هرڅوک چې راځي اوستا د کيږدۍ ترسيورې لاندې کيږي هغه له خپلو سپيونه ساته او قدريې کوه!
اې د خوږو سپيو خاونده!
ستاد سپيو تاوان له تارسيږي او د دوئ په ضرر باندې ته نيولې يې.
سپې او نفس دواړه يوشان دي او هرشي ته خوله اچوي.
ته خپل سپې ونيسه او په موږ رحم وکړه!

ته په خپلو سپيو دا ګمان مه کوه چې دوئ به هروخت ستا دښمنو او غليمانو ته غاپي.
دوئ ډير ځله داسمان ستورو اوسپوږمۍ ته هم غاپي او ستا په ملګرو او اشنايانو هم بلوسي اوغوټې وهي.
آه_ هيڅوک زما نارې نه اوري.
دخپلوسپيو حملې هم نه ويني.
دوئ ولې څه نه اوري؟
ولې څه نه ويني؟
ولې په چارحم نه کوي؟
پردي خوبه نه وي؟   کيږدۍ خو د پښتنو معلوميږي.

سوداګره!

هرڅه چې خرڅوې هغه خرڅ کړه مګر خپل دين او ايمان مه خرڅوه!
هرڅه چې خورې هغه وخوره!مګر سودمه خوره! اوپنځه ګوتې په خوله مه منډه. هرڅه چې اخلې هغه واخله مګرد خوار وغريب ازار مه اخله!
له هر ځايه چې هر څه راوړې رايې وړه! مګر ګوره! چې بې انصافي او بير حمي درسره رانوړې.
په اسونو او موټرو سوريږه! خو د چاپه اورومه سپريږه!
له ښاره اوزه خوله نرخه اوله چتې مه اوزه !
لوى لوى کورونه د ځان لپاره جوړ کړه ! خو دخپل واورې دبل په بام مه غورځوه!
پتې ډيرپيداکړه مګر خپل پتې مه درنوه! او ځانته اغزي مه کړه.
دځان غم دې وخوړاوس د نوروغم هم وخوره!
لورې بنګلې دې پيداکړې لوړ همت هم پيداکړه!
خلک وايي په ډيروليونى خوښ دى ته هم په لږه ګټه قانع شه او ليونى کيږه مه !
بډايانو وپيژندلې مګر خوار اوغريب دې نه پيژني.
راشه! دوئ ته هم ځان وښيه ددوئ په غم کښې شرکت وکړه!
په دې شرکت کښې که هرڅومره سهمونه ولرې هغه هيڅکله نه ضايع کيږي او ګټه يې يوپه لسه بلکه بې حسابه ده مګر دا سود نا روا نه دى روادى، بې انصافي نه ده انصاف دى.

خلك وپيژنئ!

هغه څوک چې دمملکت کارونه يې په لاس کښې دي او د واک و اختيار خاوندان بلل کيږي يا په وطن کښې تاثير اونفوذ لري پوره وپيژنئ!

هغه کسان چې زموږ لپاره خدمت کوي يا زموږ په سرتجارت کوي بايد وپيژنو او ښه يې وپيژنو.

پيژندل دانه دي چې فلانکی رئيس يا وزير دی، هغه بل په ملک او وطن کښې ډير عزت او اعتبار لري، ددې بل ما ل او دولت ډير دی، يا په لوړو ځايوکښې په ښه نظرليدل کيږي.

دا راز پيژندل زه نه وايم زما مقصد انسان شناسي او دسړو پيژندل دي نه د چوکيواو نومونو پيژندنه.

موږ بايد ترهرڅه د مخه سړي وپيژنو او دامعرفت په صحيح ډول حاصل کړو.

ددې معرفت لپاره ډيرې پخې سترګې اوصايب نظرپه کار دی.

دانسان جو هر او ذاتي قيمت معلومول دجواهرو له پيژندلو يو په ځوګران اومهم کاردی.

انسان په ډيرو پردو او ډيرو رنګونوکښې پټ دی او غير له دغو جامونه ده نور کالي هم زښت ډيراغوستي دي او ډير لباسي مخلوق دی.

دی په هرځای کښې بيله جلوه لري، دمنبر په سر يو راز اوپه خلوت کښې بل راز دی.

په بازارکښې انګورنه خوري په کورکښې بوتلونه په سراړوي او په دوايرو کښې د خلکو وينې څښي.

موږ بايد دهر چامعنئ اوحقيقت ته وګورو او په لباسونو، نومونو، رنګونو و نه غوليږو، که تاسې زما منئ د چا قصرونو، منصبونو ته مه ګورئ بلکې کار، فکر، ارادې عمل او ارزوګانوته يې وګورئ!

تاسو بايد په سړوپسې وګرزئ! اوسړي ولټوئ!

هغه کسان چې دمملکت بهبود او سعادت غواړي او د اجتماعي درد احساس خاوندان دي هغه وپيژنئ او په محبت ورته وګورئ!

اوس هغه وخت تيرشو چې يوسړی به دمعاش او رتبې، عزت او اعتبار له مخې پيژندل کيده او بيا به د قوت او اقتدار له خوا ورته خلکووکتل.

دې عصر هغه باداران او اغاګان له اعتباره وغورځو ل او دوطن خدمتکارانو ته په قدر اواحترام ګوري.

د دې وخت انسان په انسان کښې معنويت او فضليت لټوي.

په دې وخت کښې هماغه سړی بناغلی او منلی دی چې وطن او مملکت ته يې خير او نفع رسيږي. او س هغه وختونه لاړل چې خلکو به جاه و جلال يا د ريا او تذوير په طلسم کښې ځانونه پټ کړل او چا به يې کار او عمل ته نه کتل.

ددې زماني ائينه بل راز ده اوعلاوه دلباس او جامو په صفايي او خيرنتوب، دانسان معنوي تورولی اوسپينوالی هم سړي ته ښيي.

تاسې ښه ځيرشئ! دغه لوی خلک او درتبو او مقامونو خاوندان ټول په رښتيا لوی نه دي، اونه ټول واړه خلک حقيقتاً واړه او کوچني دي.

اوس موږ پوهيدلی شو چې په مشرانو کښې کشران اوپه کشرانوکښې مشرا ن شته.

له لرې اوله ورايه خلکو ته مه ګورئ او محض امريت اوماموريت په نظرکښې مه نيسئ! دوطن اومملکت صادق خدمتګاران له دروغجنو او مظاهره کوونکو نه بېل کړئ او خلک وپيژنئ!

دکوم ځای دی؟

يوکوريې دلته دی بل په کابل کښې، بل په يو بل ځای کښې.

څه ځمکه په کوهدامان کښې لري، څه په بغلان کښې څه په يوبل ځای کښې.

نغدې روپۍ يې په رشوتو نو دلته پيداکړی مګر ګټه ورباندې نور بانکونه کوي په يوبل ځای کښې .

ته ووايه چې دا دکوم ځای دی؟

مينه يې له دې خلکو سره نشته او د نوروملکونو خلک ورته ډيرګران دي.

ددې وطن له شعر او موسيقۍ نه خوند نه اخلي او د خارجي موزيک په صفت مړيږي نه. موږ ته په نغوت او نفرت ګوري او دپرديو مستخدمينو په مقابل کښې ډيره تواضع کوي. ته ووايه چې دادکوم ځای دی؟

دی د هيڅ ځای نه دی ځکه چې هرځای دده دی اوسړی ورته هر ځائي، ويلی شي.

هو! دا هغه مرغان دي چې څلور فصلونه په څلور مملکتونو کښې تيروي او وطن نه لري، وطن نه پيژني، ديوه وطن په هواکښې نه الوزي او دوطن سړي او تو دې نشي تيرولی. دا هغه عياشان دي چې بې له عيش او راحت نه نورڅه نه پيژني او له وطن سره هيڅ مينه او علاقه نه لري.

موږ هغه کسان ددې وطن بللی شو چې دوطن په کاڼو او بوټو سر ورکوي او په سختو ورځو کښې دوطن په کاريږي که څه هم پوله او پټی نه لري او په زړوکو ډلو او جونګړوکښې اوسي.

هو! زما په عقيده دا وطن د هغه چا نه دی چې د ډيرو ځمکوقبالې يې اخستې دي بلکه د هغه چا دی چې د وطن مينه يې په زړه کښې ده او له وطن سره علاقه لري.

کوم یو ښه دی؟

یو دی چې په خبرو ډېرښه پوهېږي د هر مطلب لپاره ډېرښه پیرایه او ښه دلایل پیدا کولی شي، د خپل منطق په زور هرڅوک تیرباسی او له ډیره عقله ویښته چئ.
ساحر نه دی مګر یوشی په بل راز ښودلی شي او د خلکو په اذهانو او نظرونو هر راز لوبې کوي.
عملاً هیڅ نه کوي مګر په خوله هر څه کوي او هرکار ځانته منسوبوي.
بل هغه دی چې ډیرې خبرې او مبالغې نشي کولی، د ځان ښودلو او ځان ستایلو اقتدار نه لري په هره خبره کښې لکه د شړومبو مچ نه لویږي، دهرچا توجه ځانته نشي جلبولی په مجلسونو کښې په وچ زور ځانته دخبرو موقع نه پیداکوي اوپه پټه خوله کار کوي په دماغ کښې یې ښه ښه فکرونه او په زړه کښې یې د وطن اوقام مینه ډیره ده مګر په خوله څه نه وایی او خپل صفتونه نشي کولی.
ته ووایه! چې کوم یوښه دی؟
زه خو وایم چې دی ښه دی مګر د هغه قدرکیږي او دده نه کیږي.
هغه پیژنو اودانه، د هغه ساحرانه کلمات راباندې اثرکوي او دده صفایې او معنوي فضلیت رانه پټ دی.
هو! مونږ په خبرو غولیږو او حقایق نشولیدلی.
موږ باید دانقیصه رفع کړو او خپل احساس او ادراک علاج وکړو.
موږ په غوږو اورو او په سترګو څه نه وینو ځکه کارونه خراب او خبرې ښې دي.

وښیه څوک دی؟

اصلي نوم یې نشم اخستلی مګر رسمي نوم یې مامور صاحب دی.
په کارنه پوهیږي مګر په خوشامدو او چاپلوسۍ ډیرښه پوهیږي.
دلویو او معتبرینو په مخ کښې د حاضر باش او خانه سامان کار کوي مګر د خورانو او غریبانو سلا م هم نه اخلي.
سواد نه لري، مکتب یې نه دی لوستی، مدرسه یې نه ده لیدلی، اخبار اوکتاب نشي لوستلی مګر ماموریت کولی او ساتلی شي.
په درباري اوضاعو کښې دټولو استاذ دی مګر انسانیت اوسړیتوب یې هیڅ نه ده زده، مکتوب نشي لوستلی مګر شطرنج کولی شي.
لیاقت نه لري مګر ډوډۍ لري.
دخدای طاعت ته یې ملاماته ده مګر دامرانو په اطاعت کښې اول نمبراخلي.
دنیا یې ډیره ده مګر همت یې کم دی.
تنخوایې لږه ده او جایداد یې ډیر دی.
مسافر او فقیر ته یوه سوې مړۍ نه ورکوي مګر مېلمنوته هره شپه چرګان حلالوي.
غل نه دی مګر له غلوسره نیمه برخه لري. ساحر نه دی مګر په یو څوخبرولوی لوی خلک ړانده او کاڼه کړي.
وښیه! څوک دی؟

رشوت خوره! ته راپه یادشوې

چاوویل: ټنديري مګر مړیري نه، ماته سمد لاسه ته راپه یاد شوې.
بل وویل: ګېډه خوږې مړه ده مګر سترګې یې وږي دي، بیا ته راپه یاد شوې.
یوه وویل: قصاب نه دی مګر ډیرخلک یې بې تیغه حلال کړي دي، دلته هم ته راپه یادشوې.
هغه بل وویل: منګولې او پنجې یې دلیوانو نه دي او خونخواردی دا ځل هم ته راپه یاد شوې.
بې ګناه خلک مې په زندان کښې ولیدل، ته راپه یاد شوې.
هغه ورځ چا پوښتنه وکړه چې په غلو زهیر، دمجرمینو طرفدار، دمظلومانو دښمن، د ناحقې ملګرې، د قاتلاتو حامي څوک دی؟
ماته ته راپه یاد شوې.

سیاست

وایه یوځه کوه بل څه.
له بل نه پوښتنه کوه! پخپله هیڅ مه وایه!
په شپه کښې د لمر وړانګې ښیه! په ورځ کښې دتورتم ښې.
که خبروې ځان نا خبره کړه! که خبرنه وې د با خبرې مظاهره کوه!
شکره لکه مرچ خوره. مرچ لکه شکره.

خلك څه وايي؟

یو وايي په دوایروکښې بې پیسو د چاکارنه کیږي، بل وايي دخان اوملک رسوخ او اعتبار ورځ په ورځ زیاتیږي او ضعیفانوته پنجې تیرې کیږي.
څوک وايي دلته نوی نهضت او فعالیت نشته، ځینې وايي صحیح اشخاص او دفکر خاوندان نشته.
شاعر وايي: نشاط او طراوت، ذوق او سرور، احساسات او جذبات نشته.
ملا وايي: دجلال آباد په نوي ښارکښې مسجد او د اذان غږ نشته.
رجب خان وايي: د جلال آباد نوی ښار جوړنشو او زوړ ښارپه لوی لاس وران شو.
دنوي ښار نقشه لکه دسیدجما ل الدین قبر، یاد قرغې بند هیڅ نه جوړیږي او هیڅوک نشي پوهیدلی چې دښار مخه کومې خواته ده او څنګه یا کله جوړیږي.
حمیدوايي:

چــې دې نکړپــه نیکیــو ننــګ ونــام لــوړ   پــه دوه چومــه دې د څټومشــه بــام لــوړ

بل ځای وايي:

د ریا په حق پرستو پورې خاندي   په هردم دبرهمن بت پرستي

یونس وايي:

بندګي چې د ریا کوي یونسه!   دهغه ږيره خیشته ده نایي غواړي

ښه لباس کې څه دخدای بندګي نشي؟   چې جامه دې د ریا واغوسته برګه

علیخان وايي:

ژوبل زړه به دې روغ نکړي علیخانه!   پسې مه ځه جراحان دي طبیب نشته

دبغل په کتاب څه شیعلم بویه   هرصحاف په ملایانو حساب نه دی

پیرمحمد وايي:

داد فریاد مې ترفلکه نه رسیږي   دپتنګ په دود وریتېږم خموش ځکه

شیدا وايي:

چې لیده پکې اثر د الم نشي   څه حاصل لکه شبنم له چشم تره

څوك وايي؟؟

څوک وايي چې کوږ بار ترمزله نه رسیږي او د دروغو مز ل لنډ دی.
د دروغو مزل خو تراخرته پورې دی اوکاږه بارونه ترهماغه وخته مزله ته رسیږي.
څوک وايي چې بد ګرزې بد پرزې.
که دا خبره ربنتیا وای اوس خو به یوسړی روغ نه و پاته.
څوک وايي چې د دروغجن مخ توردی. ماخو ډیر دروغجن ولیدل چې مخونه یې تک سپین دي.
څوک وايي چې دشیطانانو دې کور وران شي.
څوک وايي چې دغله په غره کښې ځای نشته.
رادې شي ودې ګوري چې ښارونه بازارونه ترې نه دي ډک؟
څوک وايي چې غل نه یې له پاچا مه ډارېږه!
ایا دناحقې له شاهدانو نه ویره نه ده په کار؟
څوک وايي چې په تشو خبروکار نه کیږي؟ دلته خو په خبرو هرڅه کیږي او بې خبرو هیڅ نه کیږي.
څوک وايي چې د غله په ږیره خلې وي ډیر غله شته چې بیخې ږیره نه لري.
څوك وايي چې ډیر وایې لږ ترې خیږي، ما خو ولیدل چې هیڅ ترې نه خیږي.

څه وکړو؟؟

موږ ډیر کارونه لرو او زموږ وظایف ډیر سنګین دي.
هرڅه چې کوو هیڅ نه کیږي او هیڅ نشوکولی.
داولې؟
داځکه چې: کار په سړیوکیږي او موږ ډیر دکار سړي نه لرو.
څوک چې لږ غوندې سم اوصحیح کارکولی شي خلک یې نه خوښوي او ناکامه کوي یې.
هغه چې د خلکو خوښ وي هغه بې دخلکو له مراعاتونو نورهیڅ نه کوي او دخلکو د خوشحالۍ د پاره هر څه کوي.
دڅنګه خلکو مراعات او خوشحالي؟
دهغو خلکو چې پخپل خیروشرهیڅ نه پوهیږي.
ژرنده او جمایت نه پیژني.
لکه ګډې او اوزې په قصاب او شپون پسې یو راز منډې وهي.
دوه ملکان یې یو د بل سیورې په ډانګو نو وهي.
ددوه خانانو خوسې یې یو ځای نه څري.
ددوه پیرانو مریدان یې یوله بل سره د خدای لپاره دښمني کوي.
دوه ملایان یې یو په بل پسې مونځ نه کوي.
دوه تربرونه یو په بل پسې نه ځي.
اجتماعي شعور او احساس په کښې نشته.
له حق اوحقیقت، انصاف او عدالت سره مینه نه لري.
ښه نو موږ څه وکړو؟
موږباید یو څو تنه د کارسړي پیداکړو.
چې هم کاروکړي، هم په کار پوه وي، هم دکار کولو صحیح طریقه ورمعلومه وي.
ځینې کسان وایي په یوڅو ګلانو نه پسرلی کیږي، په یوه مملکت کښې څوتنه هیڅ نشي کولی، څوتنه به کوم ځاى ته ورسیږي، ترڅوټول ښه نه شي کارونه نه ښه کیږي.
په دغسې خبرو ساده ګان ډیر ژرغولیږي او هغه کسان چې انسان ته یوازې د جسمانیت له خوانه ګوري بلکې تدبیر، فکر او د ادراک قوت ته ګوري هغه پوهیږي چې یو سم او صحیح انسان د یوې سمې او صحیح نقشې او صحیح پروګرام په طرح کولوپه دنیاکښې لوی لوی کارونه کوي او ډیر خلک په سمه لاره د عالي مقصد په لورې روانولی او بیولی شي.
ددغه شان څو تنو سړو له لاسه ډیر ډیر کارونه کیږي او دغسې اشخاص هرځاى ته رسیدلی شي.
په دغسې یو ګل باندې سل پسرلیه جوړیږي مګر په څو پسرلیوکښې موږ دغه شان څوګلونه نشو پیداکولی ځکه چې نه یې شو پیژندلی.
زه دا نه وایم چې نشته یاپه دې خاوروکښې استعداد محوه شوی دی ، بلکې وایم چې باید په دغسې سړو پسې وګرزو او د وطن غرونه، کلي او کورو نه وریسې ولټوو.

مور نه یو خبرچې زموږ په غرونوکښې څه راز ګنجونه ترخاورو لاندې پټ پراته دي؟ په دې و چه او سپیه بیدیا کښې
کوم ځای دحیات اوبه ترځمکې لاندې غلې شویدي؟ په دغو خوارو او زرو جاموکښې څه راز انسانان پیداکیږي؟
په دغو خلکوکښې چه زموږ نظر اوتوجه نه جلبوي څه فکرونه او څه ارزوګانې موجو دې دي. که مور په دې پوه
شوچې:

دیوسف څیرو جاموکښې څه ګناده نبه لباس کښې چې ګناه کړي زلیخاده

راځئ، څیرې کړو داسې جامې رګینې پکې وګورو څیرې ډیرې ننکینې

نو هله به داشخاصو حقیقت او ماهیت ته ورسیږو او زموږ انتخاب به دلباس او څو خوږو خبرو له مخې نه وي بلکې
دمعنی او حقیقي هویت له حیثه به وي.
مور باید هرچاته په ځیر ځیر وګورو او په خلکوکښې سترګې وغړو.
سترګې غړول یاکتل دانه دي لکه چې اوس هم ځینې دجاه وجلال خاوندان نورو ته په حقارت ګوري.
ډیر خلك شته چه د چا تر ریږې لاندې یې کلونه تیر کړي مګر لیدلی یې ندی.
ډیرخلک وایي او زه هم وایم چې دکارسرۍ نشته ځکه کارو نه خراب دي.
داخبره له لویونه نیولی، تروروپورې هریوکوي مګر سوا ل دادی چې چیرته؟ او په کوم ځاې کښې؟ په یوه کورنۍ او
یو ښارکښې نشته؟ که په وطن او هیوادکښې. که چیرې دکلي او کورخبره وي نوکله کله خو په یوه کاله کښې د څښلو
اوبه هم نه وي مګر په بل ځای کښې سیند بهیږي او په ځینو کورونو کښې ویالې رواني وي.
که په وطن و مملکت کښې یې لټوو نو په ګوشته کښې هم ځوانان شته او لعل پوره خو په میږو پوره ده.

وویریږئ اومه ویریږئ!

که په زړه کښې فساد او خیانت نه لرئ! که صحیح نیت اوښې ارزوګانې درسره وي، که د حق او حقیقت په قوت عقیده
لرئ.

له حق وېلو او حقیقت ښکاره کولو مه ویریږئ او په حقاني جرئت نا حقه ظلمونه او داو هامو بوتان مات کړئ!

په هرځای او هر چاکښې چې خیانتونه او فسادونه، ظلمونه اوبد کارونه، ریا او تزویر، بې کفایتي او نالایقي وینئ ورسره
جهاد وکړئ او په هر مورد کښې خپل صحیح او انتقادي نظریات ښکاره کړئ!

له هیچا مه ویریږئ او هیڅکله سترګې مه پټوئ!

که د خپل شخصي اونفسي اغراضو لپاره کار کوئ!

که د وطن اوممکت په نامه خلک غولوئ!

که په زړه کښې ټکي او برګي لرئ!

نو ددې عصر له بصيرت نه وويرېږئ اوپوه شئ چې کاږه بارونه ترمزله نه رسيږي او بې اساسه عمارتونه ډير ژرنړيږي.

که يو آمر په تاسې باندې سترګې سرې کړي او له قانون اوعدالت نه خلاف امرونه کوي، که يو خان اوملک په خپل زور او قوت تاسې نه بيځايه لحاظونه او مراعاتانونه غواړي که څوک لوړو مقاماتو ته لاره لري او په تاسې د سفارش خطونه راوړي مه ويريږئ او په حق ټينګ ودريږئ.

که تاسې خيانت ته اقدام کوئ يا دنفس دشيطان لپاره حق باطلوئ که هر څومره موافقتونه درسره وي او قوي لاسونه درسره شريک وي، که ټول عمرمويوه اوبل ته تملقونه کړي وي نو د سبا ورځې له باز خواست نه وويريږئ!

هو! د مظلومانو او بې وزلو له فرياد نه وويريږئ!

هغه کسان چې تاسې خپلو معايبوته ملتفت کوي اوستاسې نقايص درښيي له هغوئ نه مه ويريږئ! مګرله هغو متملقينو نه وډارشئ چې ستاسې خيانت ستايي اوستاسې په سترګو پردې غوروي.

چاچې په مملکتي دوايرو کښې لکه دشرکتو امران يوازې په پيسو کومه رتبه پيداکړيده يا يې په خوشامدو او تملقو نو ځان يوه حدته رسولی وي او وظيفه نه پيژني بلکې اشخاص او درباريان پيژني، هغه بايدله خپل آينده سر نوشت څخه وويريږي.

هغه کسان چې خدای پيژني او له وطن او ملت سره علاقمند وي دمملکت له تخت وتاج او له خپل اولوالامر او پادشاه سره رښتيانی مينه او علاقه لري د حق او عدالت له مقتضا سره سم د خدای دپاره کارکوي نو :

(لاخوف عليهم ولا هم يحزنون).

استاذ ويل!

استاذ مور ته درس راکاوه او مور يې ډيرښه پوه کولو.

دده په تعليمونو، اجتماعي شعور او احساس ډير قوی کيده او په مغزو کښې بيداري پيداکيدله ده مور ته د حساب او محاسبې اصول هم ښودل او ويل يې تاسو بايد هر وخت له ځانه سره حساب وکړئ او حسابي خلک اوسئ!

یوه ورځ بې د حساب په درس کښې مور ته ویل:

که یو عدد له بل عدد سره داسې یو ځای کړو چې یو پاس او بل لاندې وي لکه ۲ نو څلور (٤) ترینه جوړیږي او دیوه وجود په بل کښې محوه کیږي او استقلال یې ورکیږي.

مګر که دواړه څنګ په څنګ یو ځای کړو لکه (۲۲) نو دوه ویشت ورځنې جوړیږي او دوه شل کیږي د دواړو عددونو شکلونه اوصورتونه هم په خپل حا ل پاته کیږي.

ځکه چې په دې صورت کښې دملګرتیا، اتفاق او ورورولۍ راز پټ دی او په هغه بل صورت کښې تفوق تسلط او محوه کول مضمر دی.

ده ویل که داتفاق او ملګرتیا په صورت یوتن په ځان پسې بل روان کړی شي نوقدر او مقدار یې ډیر زیاتیږي او مرتبه یې لوړیږي.

(یعنی له احادو نه عشراتو، ماتو او الوفو..... ته خبره رسیږي). که یو د بل په اورو سپریږیاو بل په اورو نو که ینځه تنه وي یعنې ینځه الفونه یود بل په سر د پاسه کیږدو هماغه ینځه ورځنې جوړیږي اوشکل وصورت یې هم محوه کیږي زموږ استاذ موږ ته په حساب او ریاضي کښې هم داجتماعیاتو او سیاسیاتو دفلسفې درسونه راکول او مونږ یې پوه کولو چې باید یو له بل سره داسې یو ځای شو چې دتنازع.....په میدان کښې څنګ په څنګ ودریږو او څوک د چاپه سربادنې پښې کښیږدي، یو د بل استقلال سلب نه کړي دلاندې کولو او محوه کولو غرض په کښې نه وي بلکې یو د بل درجه او مرتبه لوړه کړي.

ده ویل: موږ به یو مخکې کوو او مشرکوو به یې مګریو د بل په سر نه سوریږو او د بل دټیټولو چم به نه کوو.

زموږ استاذ دا هم ویل:

که مونږ دوه مساوي عدونه لکه(۱-۱) (۲ _ ۲) (۳ _۳) هریو له بل نه وراندې وروسته کړو نتیجه یې یوه ده مګر په دوه متفاوتو عدونوکښې تقدیم و تا خیر ډیر فاحش فرق راولي اوپه مقدار کښې ډیر تفاوت راځي.

که موږ یو او نه یوځای کوو او داسې یې لیکو (۱۹) نولس کیږي مګرشل کیږي نه که هم دغه دوه عددونه داسې ولیکل شي(۹۱)خبره سلوته نږدې کیږي او ډیر زیادت په کښې راځي.

همدغه سبب دی چې په یو هو جوامعوکښې هغه څوک دمخه کیږي چې قدر او مقداریې له هغه بل نه زیات وي او دده په مخکې توب باندې دجامعې قدر او قیمت ډیر لوړیږي.

موږ باید په دې سرپوه شو او د هر چا استعداد، معیار، مبلغ او مقدارته وګورو.

عجیب انسان

ړوند نه دی مګر خپل عیبونه نه ویني.

کوڼ نه دی مګر خپله اوري اود بل نه.

زړه لري زړه سوی نه لري.

خپله لږه پوهه ورته ډیره ښکاري د بل ډیرعلم ورته لږ معلومیږي.

دبل لږ ما ل ډیر په نظرورځي او خپل ډیر مالونه ورته لږ ښکاره کیږي.

ددې لپاره چې خلک ورته لاس په نامه ودریږي، خلکوته لاس په نامه دریږي.

دفرعونیت لپاره غلامي قبلوي او د عزت لپاره ذلت ته غاړه ږدي.

دین په دنیا خرڅوي اودنیا په پوچو اعتباراتو پلوري.

لکۍ نه لري او خلک ورته بې لکۍ نه وایي.

ځلورپښې نه لري او په ځلورو روان دی.

آس نه دی مګرخلک په لغتو وهي.

ښکرنه لري مګر سرتمبه دی.

له عقله پیاده وی مګر هیڅکله پلی نه ګرزي اوپه موټرکښې هم د خپل جهل په خره سپور وي.

ته به وایې : دا څوک دی؟ زه وایم: بې پوهې زورور.

خان لالا

خا ن لالا هیڅکله بې نوکرو او سړیو نه ګرزي.
دی هیچا یوازې نه دی لیدلی.

پخپل صفت هر څوک خوشحالېږي مګردی بې له خپلو اوصافو بله خبره نشي اوريدلی.

که بل څوک دده صفتو نه بيان نکړي دی پخپله خپل صفت په ښه شان کولی شي اولکه سپايي پخپله ځان ستايي.

خان لا ل بخششونه هم کوي او په کا ل کښې په زرهاوو روپۍ نقداو جنس يوه او بل ته ورکوي مګر خوار اوغريب ته سوی مرۍ هم نه ورکوي.

حاکم او علاقه دار، مدير او مامور، خان او ملک ته سل قسمه طعامو نه تياروي مګر مسافر، کونډې او يتيم ته يوسکړک هم نشي ورکولی.

که تاسې خان لالا خوشحالوئ نو قلم او کاغذ راواخلئ او دده بخششونه حساب کړئ ياېې خرڅ يو په لسه زيات وښيئ مثلا دده په مخکې ووايئ چې د خان په کورکښې يو کورکمند د کا ل څلوېښت منه لګيږي او دغوريو خوېې هيڅ حساب نشه.

خان لا لا نور صفتونه هيڅ نه پيژني، پام کوئ چې د فضل و لياقت خبرې دده په مخکې ونه کړئ، او داجتماعي خدماتو يا اخلاقي فضايلو نوم په خوله وانخلئ، تاسې به دخانانو په خوی اوبوی بلدنه ياست مګر ماله رجب خان سره ډير صحبتونه کړي او دوئ ډيرښه پيژنم.

ماځينې داسې خانان هم ليدلي دي چې له خوارۍ ژرنده ساتي او له کبره مزنه اخلی.

رشوتونه

رسمي رشوت: هغه رشوت چې حاکمان، ماموران، قاضيان او منصبداران يې اخلي.

غير رسمي: هغه چې خان، ملک، ناظر او نوروته ورکول کيږي.

معنوي رشوت : تملق مخامخ صفتونه دعا ګانې او داسې نور.

دپاک نفسو رشوت: دايکه، دحقوقو پيسې، خدمتونه، مېلمستيا.

د ظالمانو رشوت: هغه رشوت چې حق باطلوي او باطل حق کوي.

دهوښيارانو رشوت: چې کار له حق او اصولو سره سم وکړي او رشوت په کښې واخلي.

افراطي رشوت: چې دبانکونو داسهامو اخستلو لپاره وي.

غير افراطي: چې د نس مړولو اوتن پټولو لپاره وي.

د ريا کارانو رشوت: لړشی ردول او په مجلسونو کښې يادول او په ډيرو باندې غلی کيدل.

دفاسقانو رشوت : پيمخي.

داحمقانو رشوت: د رشوت په طمع او امید له حق اوقانون نه تیریدل.

دمحططاطو رشوت : د یوه اوبل لحاظونه او مراعاتونه.

دمتملقینو منطق

یوه پاچا له چانه پوښتنه وکړه چې زما په ورغوو باندې ولې ویښته نشته.
هغه وویل ځکه چې پا چا پخپلو لاسونو باندې په لپولپو روپۍ خلکوته ورکوي او ورغوي یې سولیږي.
پاچا وویل چې دنورو خلکوورغوي خو هم ماغوندې دي.
هغه وویل: هغوئ هم پخپلو لپو ستاله لپو څه اخلي او ورغوي یې سولیږي.
پاچا بیاوویل: هغه چې زه هیڅ نه ورکوم د هغوئ ورغوي هم دغه شان دي.
هغه په جواب کښې وویل: هغوئ چې ستا پخششونه د نوروپه حق کښې ویني نوله ډیر حسرت او ارمانه خپل ورغوي سولوي او افسوسونه کوي.

د ښځو ډار

یوه وویل: زه له خپلې ښځې دومره ویریږم چې هر څه وایي هغه کوم.
بل وویل: زه یې له ویلو هم د هغې په رضا کارکوم.
دریم غږکړ چې زه هیڅکله یې له څه تحفې اوسوغاته کورته نشم تللی.
څلورم وویل: ماله ډاره بیخي ښځه نه ده کړې.

موږ په هرچاپسې نه ځو

یوملګری په لاره کښې مخکې شو.
بل ورته وویل: موږ پښتانه یو په چاپسې نه ځو او څوک نه پریږدو چې له موږ نه دمخه شي.
هغه وویل: ربښتیا چې تاسې تل په خروپسې ځې او خره مو په مخکې وي یا د اسونو په مخکې منډې وهئ او په سرو پسې هیڅکله نه ځئ.

په خروکښې هم الفت شته

له يوه ليکونکي سره چې تخلص يې الفت و خوتنه ملګري ولاړو.
څو تنه خره په لاره تيريدل چې وربوزونه يې يوله بله نږدې کړي و او څېونه يې ګړول.
يو ه غړ کړ چې په خروکښې هم الفت شته.
الفت سمد لاسه وويل:
هو! لکه زه چې په تاسې کښې يم.

درجب خان دعوتنامه

ښاغلى.......... !
له ډيرې مودې مې دا سودا و ه چې يوه شپه تاسې ميلمانه کړم مګر جرئت مې نشو کولى ځکه چې اوږه ډيرګران دي.
نن سهار ستاسې طالع بيدارې وې چې دحاتم طايي کتاب لاس ته راغى او تر تاثير لاندې راغلم. په همدغه وخت کښې
دامشهوربيت هم راپه يادشو:

مهمان روزي بخود مياورد　　　　پس ګناه ميزبان رامى برد

نومې له ځان سره فيصله وکړه چې دګل کرم وخت هم دى او دپنځ کتاب ملاصاحب هم ويلي دي:

کرم مايۀ شاد مانى بود　　　　کرم حاصل زنده ګانى بود

نو راشه! په يوه دانه ګل کرم به جناب قاضي صاحب او دوه نورملګري خوشحاله کړې او ضمناً به دخپل جود او سخا
يوه دوه ناحقې شاهدان هم دقاضي په مخکې تيرکړې. نو اى ګرانو ورونو ګرانو ملګرو!
(توکل په خداى) بيګاته زما ځاى ته راشئ!
مکرکوري! خداى پاک فرمايلي دي: (کلواو اشربو ا ولا تسرفوا).
نوتاسې هم بې امرې مه کوئ! ځکه چې دهوښيارانو متل دى : (نيم نان راحت جان).
بله دا چې: طمع رانبايد که چندان کنى　　که صاحب کرم راپيشمان کنى
(لاهور رجب)

نتيجه يعنې څه؟

رجب خا ن: داماموريڼ او ميرزايان چې نتيجه نتيجه وايي ددې څه معنى اونتيجه څه شي ته وايي:

عجب خان: لکه له شودو نه چې څوک پیروی ټول کړي یاله مستو نه کوچ وباسې نتیجه هم دغه شان شی دی. کوم مامو ر چې دیوې فقرې تحقیق اوتفتیش ته مقرر شي او له خلکو سره دومره سوا ل او جواب وکړي چې مقصد اومدعا ورکه شي نو بیاچې له هغو پاڼو نه مطلب راباسي نتیجه ورته وایي:

رجب خان: ښه دې پوه کړم، هغه ورځ چې زمونږ کلي کښې مړی شوی و او حاکم صاحب له میرزایانو سره راغی قاتلان خو تښتیدلي و مګر دوئ دا نور خلك له سوا ل و جواب لاندې ونیول او یو سوا ل به یې څوڅو ځله کاوه. زه حیران یم چې ولې دوئ یوه خبره دومره شاربې اوخلک په توراو سپین اړوي اوس پوه شم چې دوئ کوچ ورځنې ایستل او پیسې یې پکې اخستلې نوهرکله چې نتیجه اوپیسې لاس ته ورغلې بیا څوک په مړي پسې ونه ګرزیدل اونه یې چاپوښتنه وکړه.

ښه دمیرزایانو په نتیجه خو دې پوه کړم اوس یو څونورې نتیجې هم راوښیه.

عجب خان: نتیجه په هر ځای کښې فرق کوي څکه وایم چې زمونږ په ملک کښې:

دعلم نتیجه: اماتې کول او خیراتونه خوړل.

دماموریت نتیجه : رشوتونه اخستل.

دما ل او ثروت نتیجه: سودکول.

دهوښیارۍ نتیجه: چل اوفریب.

دناپوهۍ نتیجه: شرارتونه او فسادونه.

دنادارۍ نتیجه: غلا او ناحقه دعوی.

د قوت نتیجه: ظلم او تعدي.

دپاکنفسۍ نتیجه: فقر او قرضداري.

دچالاکۍ نتیجه: معتبري.

د چاپلوسۍ نتیجه : دآمرینو خوشحالي.

انسان یعني څه

ر جب خا ن خوبه تاسې پیژنئ چې وظیفې یې نه دي خوړلي مګرملا شوی دی، د ادبیاتو په فاکولته کښې یې څه نه دي لوستي خومقالې لیکلي اوشعرونه ویلی شي.

داستدلال قوت یې هم بدنه دی اوپه فیلولوجۍ کښې لاس څه چې پښې هم لري، څنګه چې د ده خبرې عجیبې غریبې دي هغسې یې دلایل هم دي.

هغه ورځ چا ورنه پوښتنه وکړه چې انسان یعني څه ؟

ده وویل:

منطقیان ورته حیوان ناطق وایي یعني هغه حیوان چې خبرې کوي.

شاعران وایي:

پـــــه نــــاطق حيـــــوان تعريـــــف چـــــې دانســــــان کـــــړي

پـــــــــــه خبــــــــــــرو غوليـــــــــــــدلي هلکــــــــــــان دي

ســـــــړی نــــــه دی چـــــې يـــــې کـــــار دســـــــړونه وي

پـــــــــه خبـــــــــرو کـــــــه هـــــــر څـــــــومره ښـــــــه پـــــــوهيږي

ډاروين وايي: انسان دبيزو زوی يا لمسی دی.
مګر زه بې له خان صاحبه بل چا ته انسان نشم ويلی ځکه چې پاک خدای انسان ته ظلوم او جهو ل ويلی دی اوله خان نه زيات ظالم او جاهل نه پيداکيږي.
رجب خان د لغوي تحقيق په وخت کښې کله چې پښتو يا فارسي لغتونه عربي ته راکاږي نو خان اوخاين له يوې مادې نه مشتق بولي، مګرکوم وخت چې عربي لغتونه پښتوکوي نو بيا وايي چې (انس) يا انسان له (نس) نه ماخوذ دی نو د هر چا چې نس لوی وي او په پرديو مالونو هم نه مړيږي هغه خان او حضرت انسان دی.

خوشحالي اوغم

له خوبه راپا څيدم، سترګې مې ومښلې، د ډو ل او سرني اوازمې ترغوږه شو.

يوه شيبه وروسته سره ډولی او لويه ورا رابښکاره شوه چې ډير خلک ورسره خوشحاله روان و.

زه هم له دوی سره ملګری شوم او په دغه خوشحالۍ کښې مې ځان شريک کړ.

ماغوندې نور هم ډير خلک له دې ډولۍ سره روان و اوپه پردي واده کښې يې لاسونه غورځو ل. څوک چې ددنيا په خوشحاليوکښې مطالعه لري هغه به ماته هيڅ تعجب ونه کړي.

که موږ د دنيا لويه وراوکورو نو د خو شحالۍ ناوې ديوه کورته ورځي مګر وچولۍ دډيرو غوړيدلی وي.

دډولۍ دننه حا ل چاته نه وي معلوم، دډولۍ خاوند په راز راز تصوراتوکښې ورک وي. او نه پوهيږي چې بيګاته به څه راز بشره ويني؟

دغه مجهوله ليلی او نا معلوم حقيقت په ښايسته حجابونوکښې پټ وي او ټوله ساحري يې په همدغه پټوالي کښې وي.

په دغه حا ل کښې چې د واده خاوند لا د حسن او جما ل له مخه پوړنۍ نه و اخستی اویوازې د مینې او محبت په کیف مست و خپل ځان یې دسعادت اونېکمرغۍ رڼا ته ډېر نږدې ګاڼه مګرپه حقیقت کښې همدغه شیبه دی دسعادت په غیږ کښې و او د خوشحالۍ پلوشو یې شاو وخوا رڼا کړې وه.

ددنیا هر راز نیکبختي اوهرډول خوشحالي دانسان په احساس اوتصورکښې ځای لري، همدغه احساس دی چې دغم شپې او خوشحالې ورځې یوله بله بیلوي.

همدغه سبب دی چې یوشی یوسړی خوشحالوي او بل خپه کوي دیوه لپاره غم د بل ښادي شي.

موږ په دغه ګمان چې د خپل یوه ملګري کورته دخوشحالۍ ډولۍ وړو ټول خوشحاله و، چا اسونه ځغلول، چا به نښې ویشتلې، ځینو اټنونه کو ل، ځینو ټوکې او مسخرې کولې او په همدغه شان وضعیت ماښام تیاره کلي ته ورسیدلو او ډولۍ دکاله په مخکې ښکته شوه.

ښځې راغلې او د ډولۍ پردې یې جګې کړې مګر بې له دینه چې یوه ښایسته مړه ناوې ووینې نور څه په کښې نه و.

دغې ښکلې پیغلې دانه غوښتل چې په دغه کاله ننوزي او خپل ګران ملګری په بل چا بدل کړي.

دغه اجباري واده دا مجبوره کړه چې په زهرو ځان ووژني اوله ډولۍ نه جنازه جوړه کړي. د دې حا ل له لیدو سره سم دژړا اوازونه پورته شوه او دهر چاپه احساس کښې بدلون راغی، همدغه وخت مونږ و پوهیدو چې مونږ له یوې جنازې سره خپل تصوراو ګمان خوشحاله او په خندا روان کړي وو.

زموږ ګمان دومره قوي تاثیر درلود چې مړی یې راباندې په ډول او سرنې کورته ووړ.

زما یوه ملګری وویل: په رښتیا چې خوشحالي څوک په زور او اقتدار یا په ډېرو پیسو کو رته نشي راوړلی بلکې د زړو نو موافقت غواړي.

یو بل ملګری (چې ددې واقعې له عکس سره مخامخ شوی و) هغه وویل:

هرکله چې ګمان دومره مؤثردی څومره به ښه وی چې دا قوت شامدام پاک وساتو اوپه ښه لاره کښې یې صرف کړو.

آرزو

هلته لرې دغره په لمن کښې د لمر پلوشو ته څه وځلیدل لکه چې په اسمان کښې ستورې او په زړونو کښې دارزوښکلی مخ ځلیږي.

زه نه پوهیږم چې دا دسترګو لپاره ځلیدونکی شی څه شی دی؟

دکومې مستې پیغلې دلاس ائینه ده، که دکومې معشوقې دغاړې امېل نه کومه قیمت بها مرغلره لویدلې ده؟

د هغې تجلی پلوشه ده چې په کوه طور کښې یې ځان ښکاره کړی که له کوم کان اومعدن نه کوم ښکلی غمی راوتلی دی؟

دغه شان ډیرفکرونه او ګمانونه پیداشو ل او زه یې په هغه لورې روان کړم زه نه پوهیدم چې په څه شي پسې ځم او څه به په لاس راشي؟

زما تصوراتو او خیالاتو دغه مجهو ل شی زما په نظرکښې ډیرښایسته کړی و، زه خپل مطلوب ته په ډیر لوړ قیمت قایل وم.

ماله ځانه سره ویل چې په غرونوکښې هرڅه موندل کیږي او په دنیاکښې ځینې داسې غرونه هم شته چې دخدای استازو په کښې رازو نیاز درلود او د خدایي فکر ونو ځانګوپه کښې ځنګیدلې ده، دلمر اوسپوږمۍ لمرې پلوشي په دوئ لوېږي اود خدای د رحمت وریځې مدام د دوئ په سرګرزي.

دغه راز ډیر خیالونه او تصورات راسره ملګري و چې زه هلته ورغلم او خپل مقصدته ورسیدم. هغه شی په حقیقت کښې هیڅ شی نه و او د دنیا په بازار کښې یې هیڅ قیمت نه درلوده، زه پوه شوم چې دنیا موږ هروخت په همدغسې شیانو غولولې یو او ډیر خوشې شیان یې راته له ورا ځلولي دي.

له موږ سره هروخت لوړفکرونه اوستر خیالات ملګري وي، مګر عملاً په دغسې ناوړه او خوشې شیانو پسې روان یو.

هغه څه چې موږ له لرې وینو اونه یو ور رسیدلي موږ ته ډیر ښایسته ښکاره کیږي او په لوړ قیمت ورته قایلیږو مګرپس له رسیدلو پوهیږو چې موږ په هسې او خوشې شیانو پسې هڅه کوو او په داسې شي پسې ځو چې هیڅ نه په کاریږي

هماغه لیلی چې خلک یې په دیدن پسې ړندیږي ځینې نور چې ور رسیدلي دي هغوئ یې اوس له کټه غورځوي او هیڅ قدریې ورسره نشته.

دا ليلیٰ دانسان هماغه ارزو ده چې مخکې له رسيدلو يو رازوي او وروسته تر رسيدلوبل راز کيږي او دزړونو له کوره ايستل کيږي.

((پای))